

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan izvenšt poreditve v prvi po pravicah, ter volja po pošti prejeman za vsako-odnosno deželo za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec. 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinske pete vrste 6 kr., če se črtajo večkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad administrativae — je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na tretje četrletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponovno.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.
Za en mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — „
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejeman „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Iz Bosne in Hercegovine.

Skoro je pričakovati, da bomo slišali o večjih bojih v Bosni in, kakor smemo misliti, o večjih in odločilnih zmagah naše vojske. Dne 14. t. m. so začele naše pomočne vojske naprej marsirati, da opero zadnje nevesele madeže v sicer ne izgubljenih, ali vendar brez uspešnih bojih generalov Szaparyja in Zacha, ki nista proti turškim upornikom zaradi tega nič opravila, ker sta premalo moči imela.

Iz Travnika v Bosni nam piše slovenski oficir: Tukaj v Travniku ostanemo pač, dokler ne pride drugih vojaških čet; potem utegnemo iti dalje proti jugu.

Politične okoliščine nam nikakor ne dopadajo. Povsod se puščajo uradi Turkom, in

mного ostane pri starem gospodarstvu. Turki postopajo nesramno, ter vračajo našo ozirnost z zasmehovanjem. — Za tabak, ki je bil do zdaj brez davka, nastavlja se zdaj davka 30 kr. na oko. Nasledek je bil, da so kupci tabak poskrili, ker nečejo davka plačati, in mi ubogi vojinci zdaj ne moremo tabaka kupiti.

Turški davkarji terjajo desetino. Zahtevajo pa trikrat več. Nekateri kristijani pridejo k nam in vprašajo za svet koliko morajo dati. Naš svet je: „nič ne dajte Turkom“. To jim godi. Zahvaljujejo se s pristavkom: „tako i čemo!“ In v resnici tudi tako store.

Turki nemajo moči in se tudi ne upajo prisiljevati jih.

Pri poštnem in telegrafnem uradu so Magjari, ki večinoma ne razumijo niti besede srbskega.

Tako se tukaj godi.

Piše nam prijatelj našega lista: Včeraj sem dobil iz Banjaluke kratko pismo sledečega zapopadka: Kjuč so naši vojaci po dolgem boji 8. sept. uzeli. Vsi Turci so našim vojakom ušli, tako da niso nobednega ujeli. Polk Weber je izgubil 207 mož, ravno toliko polk veliki knez Mihael. Danes je prišlo od divizijske komande povelje, da moramo, če pride druga vojna bolnica v Banjaluko, tako, v Travniku odriati. V Travniku razsaja baje uže tifus. Naš položaj v Banjaluki je strašen. Krov naše bolnice in naših šatorov spušča dež. Tudi stoje naši šotori v vodi. Jaz nemorem pojmiti, zakaj se barake ne gradijo.

O zaroti v Sarajevu proti naši vojski se poroča: Divji Turek ne miruje. V pogovoru z nami je ljubeznjiv in kaže miroljubnost, ali

komaj smo mu hrbet obrnili, uže stiska pest in prevdarja, kako bi Avstrijca zapodil ali uničil. Tako so Turki v svojih cerkvah imeli pomenke, kako bi naše vojake nenadoma napali in uničili. Ritmajster Čeč je vsled neke ovadbe zasačil 40 Turkov v takem pogovoru. Bili so ujeti in čez Brod v Avstrijo odvedeni.

Iz Carigrada se poroča, da ima „albanska liga“, ki stoji pod Bosno uže 160.000 mož. To je menda pač pretirano. Ali če je le pol resnice v tem, potem je gotovo, da porta v svojej perfidiji sama pošilja od juga gori vojake. In vendar se še nemški časopisi nahajajo, ki govoré za to, da bi naši državniki imeli s Turčijo konvencijo skleniti.

„Pester L.“ trdi, da iz dobrega vira ve od bosenske meje, da je v Bosni najmenj 60.000 turških upornikov na nogah. Osem ur od Banjaluke imata zloglasna bega Požderac in Bekić 6000 upornikov; v zapadu Bosne jih je pa 30.000, ki so v pravilno zašancanih utrdbah.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja, 16. septembra.)

(Dalje.)

Dr. Bleiweis: Našej stranki gre pri tem vprašanji le za pravico, in za pravo izvršitev ustave, a gospodom one strani je ustavovernost le prazna stvar. (Nemškutarji kriče: oho!) Šmerlingov krivični volilni red je prozročil, da se Slovenci spravljajo v manjšino; kar je pa še manjkalo, to so storili pri zadnji volitvi c. k. uradniki, ki so v zvezi z nemškutarji šli na ljudstvo kakor Turki na kristijanske Bošnjake. Volitev se je

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Četrto poglavje.

Pirat.

(Dalje.)

Zopet jame veslati, a zdaj nekoliko bolj na sever, da bi oni tuj čoln imel dosta prostora, brez ovire se mimo peljati, ko od zadej ugleda zopet drug čoln na istem potu. Zdaj se nij upal tja veslati, kakor je uže bil pričel, kajti bila bi velika opasnost zanj, ako bi ga ta dva čolna zdaj v noči, in s tem, kar je imel v čolnici, dohitela.

Mej tem, ko je še premišljal, kaj mu je storiti, zapazi, da je prvi čoln svojo pot izpremenil, in veslal naravnost proti njemu, kakor se mu je zdelo. Bila je pa to tudi istina. V zadnjem konci čolna sedel je mlad oficir, ki je dolgo uže površje morja v zalivu z noč-

nim daljevidom opazoval, in jedva je črno piko v senci velike ladije ugledal, vedel je takoj, da je to mal čoln, ter je ukazal tja veslati.

„Diablo!“ zamrmra mož pred se, ter z jednim sunkom čolnič okolo zasuče, — „rajše v zaliv na prosto,“ in uže je hotel veslati na ono stran, od kod mu je luč iz ladije pot kazala, ko zagleda tudi na tej strani dva čolna proti njemu hiteti, ter mu je bila zdaj pot iz zaliva popolnem zaprta.

„Carambo!“ zdaj vsklikne, ter vzdigne glavo, da bi kolikor mogoče ves zaliv pregledal, — „ali se hudič vendar po svoje igra, in je starega svojega tovariša na cedilu pustil? — so li ti prokleti psi na sled prišli? — a kako? — jednako! peta poznam jaz boljše, kakor se vam še ne senja, prijatelji moji, in akopram plen ne bi bil tako slab za vas, po cení gotovo ne bode!“ — Srčno obrne s tem svoj čoln zopet proti pečinam, od katerih je preje hotel proč veslati, in kmalu ležale so

ladine razbitine „Reconocida“ mej njim in njegovimi zasledovalci, — ker to so bili v resnici; — potem vesla, kolikor hitro so mu moči dopuščale, proti suhemu, in kupu še daleč v zaliv na kolcih zidanih hiš, mej katerimi se mu nij trebalo več proganjanja bati.

Jedva je bil še sto korakov od tod oddaljen, ter si je uže teman kraj izbral, kjer bode na suho stopil, kar se malo pred njim prikaže velik čoln, katerega so dalje gnale roke štirih krepkih mož. Pri krmilu stal je velik, korenjašk mož, ki je pirata moral uže preje opaziti, kajti veslači skušali so mu zdaj pot zatvoriti, mej tem, ko je krmilar jih navduševal, naj vse svoje moči v vesla napnejo.

Pirat poznal je pak predobro prednost svojega lastnega čolnika, da bi se bal le malo tega nerodnega čolna; bil mu je jedino le v napotji, in zato treba ga je bilo najpreje proč zvabiti. Zasuknil je svoj čolnič tako, kakor bi hotel na suho, in bi se bal, da bi ga veliki čoln ne dohitel. Sledujoči čoln se potem tako

vršila večinom nepostavno, ilegalno, in narodna večina v deželni odbor je odločno izjavila, da ne more pritrditi mnogim teh volitev. Razlogi za to so različni. V prvi vrsti je naglaševati, kako so nejednako delali ravno okrajni glavarji, kar se tiče všteti tretjinske doklade k davkom, kateri naklonijo volilno pravico.

Kranjski okrajni glavar Derbič bil je poslal na podlogi, da se je všteti tretjinski davki, volilcem uže izkaznice; ko pa je videl, da ima tako narodna stranka gotovo večino, takoj drugi dan je poslal svoje briče, da so kar po ulicah volilce lovili, in jim legitimacije jemali. Nekateri so jih odrajlali, drugi pa, kateri tega niso hoteli, so pa volili, kar pa nij bilo dovoljeno tistim, ki so bili legitimacije oddali. Jaz mislim tedaj, da je silno treba, to vprašanje določno rešiti. Kaj so počeli okrajni glavarji z župani in z župniki, ki so hoteli voliti za občinsko ali cerkveno premoženje, bilo je uže povedano. Pozabili tudi še nismo glasovite volitve v kupčijsko in obrtnijsko zbornico, zoper katere so došle cele gromade protestov in ugovorov.

Sam minister Banhans je bil prisiljen, da je ukazal začetek preiskave zavoljo velikanskih goljufij; a da nij bilo nobenega rezultata te preiskave, to uže znamo, zakaj. Jaz nemam nič zoper časti vredne osebe, katere je izvolila kupčijska zbornica v deželni zbor, a meni gre za stvar, in ta je tam, kjer je bila, kajti odgovora na velikansko interpelacijo deželnega zbora v tej zadevi še zmirom nemamo; odgovore pa, kakoršne je imel navado dajati prejšnji deželni načelnik, ki je kratko malo rekel, da ga stvar ne briga, ne moremo smatrati kot pravične. Tudi volitev poslancev je deloma neveljavna, kajti g. vitez Vesteneck in baron Tauferer sta volila prvič v Trebnjem, potem pa tudi v velikem posestvu. G. Dolencu se volilna pravica v velikem posestvu nij dala, ker baje plačuje dva krajcarja menj kot 100 gld., ali podvzivali so se vladni gospodje pravico dati g. Klincerju, akoravno sti dve tretjini njegovega premoženja rustikalni. No pa seveda, vedelo se je, da bo g. Klincer z nemškutarji volil. Sploh je bila pri teh volitvah birokracija „regens chori“, in terorizem njen je bil tako velikanski, da se je grozilo in žugalo, da izgubi vsak službo, kdor ne voli po nemškutarskem receptu. In v istini se je tudi zgodilo, da je

g. Čož, ker nij volil po nemškeji komandi, pošto izgubil. Odločevali so večino volitev v mestih in trgih le uradniki. V Idriji je volilo vkupe 52 volilcev, mej njimi 41 uradnikov, drugi pa, kolikor je bilo Idriččanov, sami branjevci. V Tržiči je volilo g. Kecla 45 uradnikov. Ali s posebno navdušenostjo, ali deloma prisiljeni, to je tako dvomljivo, kakor pri 60 uradnikih, ki so v Novem mestu volili g. Hočevarja. Uradniki so se pač povsod vladali po izreku g. ministra Ungerja v državnem zboru, da denašnje ministerstvo je strankarsko, in bili so tudi hote ali ne hote večinom strankarski. Navedeni tehtni razlogi so mene napotili, da sem takoj v začetku debate stavljal predlog, naj se vsa volitev izroči posebnemu odseku, da bi z nepostavnega deželnega zbora postal postavni.

Poslanec Svetec: Zadnja volitev za deželni zbor je bila prava vojskaljudstva proti vladi in proti uradnikom. Videl sem uže mnogo volitev, ali tacega terorizma, da bi se bilo tako goljufalo in pritiskalo od strani uradnikov na volilce, nijsem še doživel. Kratko rečem, da vsa ta volitev nij veljavna, ker jej je manjkalo poglavitnega stebra vsake volitve, namreč svobode, tedaj uže z ustavnega stališča te volitve ne moreje biti veljavne. Predlog dr. Bleiweisov se je zavrgel. Jaz tedaj apeliram na pravico ljubje g. deželnega glavarja, naj se obravnavanje v tej zadevi, preloži na dnevni red prihodnje seje. Dozdaj poslanci niti vedeli niso, kje so volilni akti, in nij jim bilo mogoče iz njih informirati se.

Deželni glavar se izgovarja da mora biti vsakemu poslancu znano, da so volilni akti pri deželnem odboru, in da jih tam vsak poslanec lahko pregleda.

Večina predlog g. Svetca zavrže.

Poslanec dr. Poklukar: Uže iz formalnih ozirov se ne more zdaj precej vršiti debata o verifikacijah. Ali v obče vi storite kar hočete, saj smo z vami uže dosti poskusili.

Poslanec baron Abfaltrearn je mnenja naj bi se bile preiskavale volitve uže v deželnem ogboru. Tam pa se je enoglasno sklenilo (Dr. Zarnik. Nij res!), da se priporoče vse volitve deželnemu zboru, da jih potrdi.

Namen generalne debate je le, da manjšina svojo nevoljo izrazi o nevspehu volitev. Jaz ne ugovarjam temu, da se tiste volitve, proti katerim se kaj določno nekorektnega

more povedati, izroče posebnemu odboru, kajti to je deželni zbor svoje lastne časti dolžan. Ali mi smo preverjeni, da se bodo vsi napovedani ugovori v nič razpršili.

Poslanec Klun: Po opravljenem redu se mora vsak predlog deželnega odbora izročiti prej odseku, da ga pretrese in o njem poroča. Tudi pri tem predlogu nij delati nobene izjeme in se ima izročiti odboru.

Poslanec dr. Zarnik: G. baron Abfaltrearn je v svojem govoru trdil, da smo v deželnem odboru enoglasno sklenili priporočiti deželnemu zboru vse volitve v potrditev. To nij istina. Jaz in dr. Bleiweis sva pri obravnavanju vsakokrat izjavila, da smo mi proti tej ali onej volitvi, da se pa nam ne zdi umestno, razlogu zato navajati v deželnem odboru, nego da jih homo povedali ob svojem času v deželnem zboru. Da je bilo res tako, sklicujem se na g. deželnega glavarja in na g. deželnega odbornika Dežmana.

Deželni glavar potrdi, da je res resnično, kar je g. dr. Zarnik izjavil, in da niso bile vse volitve v deželnem odboru enoglasno odobrene.

Dežman v dolgem govoru skuša odbijati ugovore poslancev narodne stranke. Strašno je razburjen, trese se ko šiba na vodi, in vidi se mu, kako teško in nehvaležno nalogo so mu naklonili njegovi pajdaši.

Najprvo izraža svoje začudenje, da je g. Svetec uže pozabil, kaj je v prejšnjih deželnih zborih pri verifikacijah govoril, ko je trdil, da le tisti zapisniki volilcev so pravi, katere napravi politična oblast. Kar je dr. Zarnik povedal, kako se je verifikacija v deželnem odboru vršila, je popolnem istinito, a čudno je, da denes dr. Bleiweis trdi, da so sploh vse volitve ilegalne.

Dr. Bleiweis: Nij res, samo večina!

Dežman potem omenja sarkastično, da volilni red sedanji ne more biti tako slab, kajti na podlagi njegove je kraljevala narodna večina več, nego deset let v deželnem zboru. Da imajo Kočevarji 10 volilcev več kakor jih jim prisoja zadnje ljudsko števljenje, temu uzrok je v slučaju, da takrat nij bilo 8000 (!) izven dežele bivajočih Kočevarjev všteti, katerim gre tudi volilna pravica. (Živahni smeh mej narodnimi poslanci in poslušalci.) Dežman potem narodnej stranki očita, da zapisniki volilcev imajo za njo le takrat veljavo, kadar so njej na korist, ako pa je treba izbaciti

zasuče, da je gib njegov kazal popolnem proti zapadu. Pirat pusti, da mu oni čoln nekoliko se približa, in le malo vesla, tako, da se je zdelo, kakor da so mu začele moči ponehavati, in so uže oni v velikem čolnu mislili, da jim zdaj ne more več uiti. A zmotili so se v tem popolnem, — pirat poznal je dobro svoj čoln, ter so mu prišli le toliko bližje, kolikor je sam hotel, in močij imel je tudi še toliko, da bi si upal noč in dan veslati brez utrujenja, — vsaj je bil to mož železne naravi. V njegovu srečo ležal je pa tu zunaj jeden velik prazen prevozen čoln na mačku priklenen; za to barko zavesla svoj čolnič, in kakor hitro so do nje dospeli tudi njegovi zasledovalci, zasučje svoj čolnič, ki je uže kakor blisk hitro drsal nazaj proti suhemu, še predno so pomorščaki v velikem čolnu svojo nerodno stvar mogli ustaviti; ovirala jih je pa tudi ta velika barka, h katerej jih je pirat zvabil, da niso mogli svojih velikanskih veslov rabiti. Pirat bi bil zdaj gotovo ubegnul, i ne bi mu mogel za-

braniti tega niti stari kapiten, na čuden način iznenaden in pridušajoč se, ker mu je uže tako gotovi plen kot riba iz rok se izmuznil, niti bi mu ne mogle vse druge vojne ladije pota zapreti, — ko bi v tem trenutju ne prikazal se lehek, a malo zakasneli čoln mladega oficirja, z dvema pomorščakoma, ki mu je z nova račun prečrtal.

„Ali so denes res vsi hudiči se oprostili!“ škriplje pirat sè zobmi, ko je bil novej nevarnosti skoraj v žrelo priletel, a jej je le s tem ubegnul, da je z nova svoj čoln zasukal. — „Pazite, ljudje, pazite, — letate kakor muhe okolo ognja, — živega ne boste dobili Te nara v pesti, — a tudi mrtev vas bode drago stal.“

Prvi čoln je prekosil v hitrosti in urnosti, a tukaj našel je pak sovražnika, ki mu bi dal dosti opraviti sam, mej tem, ko so ga sovražniki jeli od vseh stranij prijemati; zdaj v resnici nij vedel, kam se obrniti. Kajti tudi drugi čolni vojnih ladij so prišli uže tako blizu, ka-

več nij upal, da bi mu možno bilo, iz zaliva pobegniti.

Najnerodnejši čoln izmej vseh bil je gotovo čoln Španjca, zato se proti njemu obrne, posebno tudi zato, ker je vedel, da ne bodo nanj streljali. Španjec je svoj čoln mej tem časom zasukal. Ako bi bilo piratu le na katerem kraji na suho stopiti mogoče, potem se nij več bal svojih zasledovalcev, in ako bi pol mesta za njim drevilo, tolikanj poznal je ceste in biše. Svoj čolnič tako zasučje, da je gib zopet kazal v pristo morje, hoteč sovražnika prevariti, da bi ta mislil, da hoče on iz zaliva pobegniti. A stari kapiten se nij dal dvakrat v jednem in istem večeru in na isti način za nos voditi; vedoč, da morajo mu v malo trenutkih vsi čolni vojnih ladij pot popolnem zaprečiti, a sam v hitrosti nij bil kos tučevemu čolnu, ukazal je svojim pomorščakom vesla tako prijeti, da bodo mogli čoln, kadar bodo hoteli, proti suhemu pognati.

(Dalje prih.)

kakega ustavovernega poslanca, potem so vedno neresnične. (Ugovor od narodnih poslancev.) To je res pravi Dežman nadalje, da našo stranko vodi le pravicoljubje, a Slovenci gledajo le na strankarske koristi! (Zanikovanje od strani slovenskih poslancev in izbranega občinstva.) Toži se mnogo od nasprotne strani, da so volitve nadzorovali uradniki; to pa se popolnem pozablja, da je oklic narodno slovenske stranke napotil volilce, naj idejo vprašat v farovže, kaj tere poslance naj volijo, in ta oklic so podpisali poslanci narodno slovenske manjšine. Pogreva se zopet fraza, da se tlači slovenski narod, a tej frazi, misli Dežman, nobeden več ne verjame. Ta je samo pisalcem slovenskih listov potrebna, kajti ne bi imeli ničesa poročati, ko bi jim še ta material ušel. Ali jaz vem, kaj ljudstvo v mestih in trgih o volitvah misli, kajti razgovarjal sem se z mnogimi odličnimi (?) možmi (?). Vsi so z izidom volitev zadovoljni, in hvalijo Boga, da je prišla liberalna večina v deželni zbor, o kateri se vé, da ne bode Slovincem niti lasu pripognila, o kateri se pa zna, da bode vestno in točno gledala na to, da se ne bode deželno premoženje Kranjske za strankarske namene zapravljalo. V mestih in trgih, kjer so bili poslanci ustavovorne stranke izvoljeni, nij to motilo narodnih volilcev, da ne bi bili svojim nasprotnikom stiskali prijazno roke, (smeh!), ne da bi se brigali za naznanjeno gaženje slovenske stranke. Volitve v kupčijsko zbornico so dovršene, in nikdo nema zdaj o njih kaj ugovarjati, najmanj pa deželni zbor, kajti stvar je uže odločena. (Velikansk smeh mej narodnimi poslanci in poslušalci.) Da bi deželni zbor preiskaval volitve kupčijske zbornice, potem bi mogel sestaviti se kot sodnija in povabiti vse ministre, deželnega načelnika Widmanna in vse okrajne glavarje, kakor tudi vse volilce na sod. (Klici: v prvej vrsti Vestenecka!) Zabavljalo se je tudi od nasprotne strani na uradnike. No, mi vemo, da bi samo takšni uradniki ugajali, katerim bi bilo vse prav, kar bi narodnjaki učinili. Ako pa kateri uradnik stoji za pravico in resnico, takoj ga napadejo slovenski časniki, in ga ometavajo z blatom.

Dr. Zarnik: Saj to še mogoče nij, ker list je takoj konfisciran, če uradnika le omeni.

Dežman nadaljevaje: Toži se, da so načelniki uradnikov toliko vplivali na svoje podložne. Ali to je ravno tako naravno, kakor če narodna stranka priporoča, da naj gredo kmetski volilci vprašat v farovže, koga naj volijo. Grozilo se je od strani narodne stranke uže prej, da bode pri verifikacijah mnogo treska in groma, ali denes se kaže, da nij tako hudo. (Le počakaj še, Ur.) Pri vseh prejšnjih volitvah je bilo mnogo več protestov, nego zdaj, ko maloštevilni protesti še govora vredni nijso. Vsa verifikacija, v kateri so hoteli narodnjaki naglaševati veliko krivico, katera se je narodnej stranki godila, izkazala se je uže in se bode kot popolnem pravilna.

Poslanec Svetec: Jaz sem prosil za besedo, zavoljo osobne opazke. Gosp. Dežman je mene včasih v svojem „Tagblattu“ sofita imenoval, no, jaz mu denes lahko rečem, da ves njegov govor je bil cela veriga sofizmov. Kar se pa tiče očitanja, da bi bil jaz kdaj trdil, da le tisti zapisniki volilcev so pravi in istiniti, katere vlada potrdi ali napravi, to nij resnično.

Poslanec Dežman: Jaz sem to bral v

stenografičnih zapisnikih, ali se ne spominjam v katerih.

Preide se na specialno debato.

Volitve poslancev za kmetske občine, namreč:

za volilni okraj Ljubljana-Vrhnika dr. Bleiweis in Luka Robič,

za volilni okraj Kamnik-Brdo: Luka Svetec,

za volilni okraj Kranj-Tržič Loka: Oton Detela in Karel Klun,

za volilni okraj Radovljica-Kranjska gora: dr. Poklukar,

za volilni okraj Postojna-Planina-Senožeče-Lož Bistrica: dr. Zarnik in dr. Vošnjak,

za volilni okraj Vipava-Idrija: Matej Lavrenčič,

za volilni okraj Novomesto-Kostanjevica-Krško: Viljem Pfeifer, — vse te volitve se brez debate odobré.

Pri volitvi za okraje Trebnje-Zatična-Žuženberg-Mokronog-Litija-Rateče, kjer so bili izvoljeni Josip grof Barbo, Alojzij Kobler in Franc Potočnik, oglasi se poslanec Svetec.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. septembra.

Cesar je sprejel *hrvatskega* bana Mažuranića 16. septembra v daljšej avdijenci. — Hrvatski sabor je sklican na 28. septembra.

Iz *Solnograda* prihaja vest, da so pri deželnih volitvah zmagali tudi v velikem posestvu konservativci. Poleg tirolskega in voralberškega bode torej solnogradski tretji nemški deželni zbor s konservativno večino.

Vnanje države.

Ruski „Praviteljski Vestnik“ priobčuje telegram sultanov 29. avgusta na cesarja, v katerem sultan prosi zaščita Muhamedanom pred Bolgari. Isti list priobčuje tudi cesarjev odgovor, da ima rusko vojevodstvo nalog, varovati prebivalce.

Iz *Londona* se poroča, da je dobil Salisbury iz Dunaja poziv, naj Turčiji svetuje ne več vojakov v Bosno pošiljati, kajti ti prehajajo precej k upornikom. Salisbury tega nij hotel storiti.

Iz *Sofije v Bolgariji* se piše, da tam ruski vojaki odhajajo, pa novi prihajajo. Po dispozicijah ruske vojske soditi, utegne Sofia biti glavno mesto Bolgarije, in sicer iz političnih in strateških ozirnov.

V *nemškem* zboru je minister Stolberg predlagaje postavu proti socialistom rekel: Poleg te postave bo to morala tudi družva, in morali posamezniki na to delati, da se povrne strah božji, domoljubje, štedljivost in zvestoba v življenje in promet. Babel je v imenu socialnih demokratov govoril proti postavi, rekoč, da napadi na cesarja nijso s socialno demokracijo v nobeni zvezi; on je terjaj naj se razglasi rezultat preiskave. Socialisti, je dejal, nečejo odpraviti imenja ali lastnine, kakor se jim ožita, temuč le drugače uravnanje imovinskih razmer dosežajo. — Debata se bode nadaljevala.

Dopisi.

Iz *Niša* na Srbskem 11. sept. [Izv. dop.] Svečanost v proglašenje nezavisnosti Srbske bila je impozantna; kar se tiče te slavnosti v Beogradu, poročal vam bodem, kadar dobim jaz izvirna poročila. V Nišu pa se je ta znamenita slavnost, važna ne le za srbski narod, nego i za vse Jugoslovanstvo, v resnici krasno vršila! Nišliški grad bil je na večer ves razsvitljen, kakor tudi celo mesto, narod bil je neskončno navdušen. Da! minolo je 489 let, odkar je nesrečni žalostni stan Srbije se pričel, odkar so turške horde srbsko zdru-

ženo vojsko na Kosovem premagale. Srbska osvetila se je, maščevala pobed na Kosovem, in danes praznuje svojo z mečem pridobljeno nezavisnost.

Na naših mejah nij nič kaj mirno. Arnavti se vzdigujejo in turške oblasti v Prištini, Skoplju, Prizrenu, Novem pazaru in Sjenici nijso več zmožne red in mir po granicah vzdržati. Kaže se, da bomo v malo dnevih imeli dobrih okršajev, ker čeravno je mir proglašen, mora Srbska ipak močno vojsko na granicah vzdržavati, in baš radi tega se tudi naša vojska ne bode domov razpustila. Jaz imam malo upanja, da so boše mir ohranil, kajti kakor sem uže omenil, na granicah zbirajo se črni oblaki; pa naj bode, kakor hoče, samo daj Bože zdravje in srečo junaško, — pa bomo šli še malo dalje, kajti glavno delo še nij dovršeno, in bode samo takrat, kadar se turške podkve ne bode več v Evropi slišalo. Kongres v Berlinu nij ničesa rešil, in berlinski ugovor postal bode kmalu le pravljica. Orijentnega vprašanja ne bode rešila tinta in pero, nego puška in sablja. Da pa še nijsmo pozabili s tem orožjem rokaviti, to bomo tudi pokazali. Bog daj, da bi se skoraj z našimi slovanskimi brati, borečimi se zdaj v Bosni in Hercegovini, pri Mitrovici poljubili, skupaj tužno Kosovo popolnem osvetili, in bi srbska zastava na starem gradu v Prizrenu razvihrala!

Knez srbski dal je na svojo armado sledeči oglas:

Naredba

za celu srbsku vojsku na dan 10. avgusta 1878. god. Junaci! Na dan, kad proslavljamo nezavisnost naše mile domovine, ja Vas pozdravljam hrabri Moji vojinci kak glavne činioce u ovom velikom narodnom delu.

Razvijenu zastavu za oslobojenje braće i nezavisnost otacbine, vi ste, viteški Moji borci, kao vredni i dostojni potomci junačkih dedova, prošli sa slovom i časću do Kosova. Hrabri kao najveći vitezovi, i izdržljivi kao najbolji junaci, vi ste osvedočili svetu, da v narodu srbskom nisu uginule one vrline, koje su ga vazda krasile, i očuvali ste ponos, koji ga je u danima iskušenja hranio. Nezazirući in od kakvih tegoba, neprezajući in od kakve opasnosti, vi ste svladjivali ljutu zimu, vi ste osvajali tvrde gradove, vi ste otimali neprolazne klance, vi ste prodirali kroz vatru topovsku, kroz redove neprijateljske, kroz bajonete u krštene. Borbama u planinama, koje nadkrijuje Lab i Sitnicu, pobedom na Nišavi i Moravi, uspesima oko izvora Iskre i Struma, vi ste i sebi i svemu narodu Srbskom obezbedili trajan spomenik u istoriji Naše domovine, čiju nezavisnost od Kosova evo danas prvi put slavimo.

Vojnici! sa proslavom nezavisnosti drage nam otacbine i s glasom za narod koristnega mira, približuje se vreme, kad ćete i vi, posle vaših junačkih napora, vratiti se na svoja mila ognjišta. Z hvalna domovina vaša, ceneći vaše plemenite žrtve, koje ste za nju podneli, uzvišujući vrline, koje ste tako divno svetu izneli i braći pokazali, i sloveći vaše sjajne usluge, koje ste joj tako plemenito učinili, s puno poverenja uzda se i dalje u vašu dosadanju strpljivost, da ćete i ovo kratko vreme, koje je još potrebno, dok se ne uredi stanje na našim novim granicama, rado i sa poznatom gotovošću podneti joj na uslugu. Pa onda, dragi i viteški moji vojinci, uvenčani slavom i okinčani laurikom, vrtičete se u naručja svojih porodica,

zadahnuti uverenjem, da ste dostojni potomci naših narodnih uzora cara Dušana i knjaza Miloša, i da ste na polju časti i slave zaslužili priznanje otacbine i ljubav svoga vladaoca, koji je srečan bio, da bude svedok vaših plemenitih vrlina i zasluga. U Beogradu 10. avgusta 1878 god. Vrhovni komandant, knjaz srpski M. M. Obrenović.

Domače stvari.

— (V deželnem zboru) bode jutri v petek nadaljevala se debata o verifikacijah. Na vrsto pridejo famozne one volitve v trgovinsko zbornico, iz katere sta dva nemškutarska poslanca. Brez dvombe se bodo naši poslanci zopet krepko oglašili, in če tudi brezobzirnosti nemške umetne večine nasproti nič ne opravijo stvarno, bodo vsaj resnici glas dali, da se čuje, kako se je delalo pri nas in z nami, in s tem moralno zmagali nad pravnimi cinikarji, kakor so Dežman, Vestenec in dr.

— (Na ljubljansko gimnazijo) se je letos v prvi razred oglasilo na slovenski oddelek 123 učencev. Meji temi jih je bilo le 81 sprejetih, a drugi so bili vsi odbiti češ da „manjka prostora.“ Na nemški oddelek se jih je oglasilo 71, meji temi je bil pa samo eden odbit.

— († Korenova Neža.) Umrla je predvčerajšnjem z jutra v Ljubljani dobro znana imovita posestnica Neža Vidic. Ljudje tega preko 80 let starega „dekleta“ ne bodo takó brž pozabili, kajti Korenova Neža si je se svojo originalnostjo umela pri onih redkih osobah, s katerimi je prišla v bližnjo dotiko, pridobivati veliko spoštovanje; a v obče je slovela v mestu, ter okolici za nekako mitično strašilo. Kakor taka bode še dolgo živela v spominu mnogih Ljubljancev. Kakor se je stara devica sama rada pohvalila, plesala je uže s francoskimi oficirji, ko je kranjska dežela bila pod Francosko — samó dokaz, da je originalna ženska marsikaj vedela povedati.

— (Pevska šola in redne pevske vaje) za sezono 1878/79 se začne v čitalnici 23. septembra in sicer pevska šola za gospodičine vsak četrtek ob 6. uri zvečer, pevska šola za gospode vsako sredo in soboto ob 8. uri zvečer, pevske vaje za zbor vsak torek in petek ob 8. uri zvečer. Častite gospice in gospodje, ki imajo veselje in zmožnost za petje, naj bi se oglasili vsi v gori navedenih urah v čitalnični pevske sobi ali pri pevovodji gosp. Vojtehu Valenta. Temu pozivu dostavljamo le še to, da se te šole in vaj zborovih morejo udeležiti tudi gospice in gospodje, ki dozdaj niso bili društveniki čitalnice.

— (V Slovenjem gradci) so se nemškutarski volilci za mesta in trge 14. t. m. meji soboj tako temeljito skregali, da so Marenberžani dvorano zapustili in so Slovenjgradčanje sami volili dr. Ehmerja, koncipista pri c. kr. namestnji v Gradci (ki pa zna slovenski in je rojen na slovenskem Štajerskem). Marenberžani so hoteli zagrizenega nemškutarja notarja Rudla voliti, o katerem moremo le reči, da je prav da nij izvoljen.

— (Ranjenih vojakov) so v nedeljo zopet nekaj pripeljali v Ljubljano. Iz Siska se poroča, da so od Turkov mnogim odrezani nos in ušesa, jednemu celo iztaknene oči.

— (Knjige družbe sv. Mohora) so te dni došle v Ljubljano, in se bodo društvenikom, katerih stanovanje je g. poverje-

niku znano, še ta teden poslale na dom. Kdor bi jih do soboto ne dobil, je to znamenje, da njegovo stanovanje g. poverjeniku nij znano, zato naj blagovoli sam po nje poslati k gosp. Klunu, pred škofijo hiš. št. 14, v I. nadstropji, ter naj pri tej priliki za prihodnje leto naznani svoje stanovanje.

— (V dijaško semenišče v Mariboru) sprejetih je letos 41 fantov.

Razne vesti.

* (Najstarejši mož na svetu) je, kakor poročajo angleske novine, nek mož, Michael Balis, v Bogoti. Sam pravi, da je star 180 let, a sosedje njegovi trdijo, da ima še več let. Kožo ima uže tako, kakor bi bila ustrojena, obedva le jedenkrat na dan, in se posti dvakrat vsaki mesec, in tačas pije veliko vode. — Pa pravi pregovor, da voda še v črevlju nij dobra.

Tuji.

17. septembra:

Evropa: Polak iz Trsta. — Pri Slonu: Klaus iz Gradca. — Prinz iz Kočevja. — Weiser iz Dunaja. — Lapajne iz Ljutomer. — Vidic iz Dunaja. — Pri Maliču: Adams iz Dunaja. — Zukerman iz Gradca. — Lah iz Dolenjskega. — Stanger iz Dunaja. — Urbančič iz Dvora. — Kastelic iz Ljubljane. — Kreilshelm iz Dunaja. — Pri bavarskem dvoru: Beninger iz Trsta. — Wobič iz Laškega. — Mayer iz Gradca. — Eisenstatter iz Dunaja. — Modic iz Nove vasi.

Tržne cene

v Ljubljani 18. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 97 kr.; — rož 5 gld. 04 kr.; — ječmen 3 gld. 90 kr.; — oves 2 gld. 76 kr.; — ajda 4 gld. 55 kr.; — prosa 4 gld. 23 kr.; — korusa 5 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 15 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gld. 92 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povejen — gld. 75 kr.; — jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; — g. vedane kilogram 54 kr.; — telečnine 56 kr.; — svinjsko meso 62 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 18. septembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	60 gld. 25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	62	—
Zlata renta . . .	71	35
1860 drž. posojilo . . .	110	75
Akcije narodne banke . . .	781	—
Kreditne akcije . . .	230	50
London . . .	117	45
Napol . . .	9	40
C. kr. cekini . . .	5	62
Srebro . . .	100	30
Državne marke . . .	57	95

Služba šolskega služabnika.

Na ljudske in meščanske šoli v Krškem je od meseca oktobra 1878 za podeliti služba šolskega služabnika z letnim plačilom 350 gld. in užitkom jedne sobe.

Prošnjiki naj lastnoručno pisane prošnje z izkazom starosti, stana, dela, dozdanjega življenja, in znanja nemškega in slovenskega jezika do

29. septembra 1878

c. k. okrajnemu šolskemu svetu predložijo.

Posebno se bo oziralo na prošnike, kateri so se naučili bukovoveške obrtnije.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem, 10. septembra 1878. (309—1)

Na deželi, pri večjem poštnem uradu se išče popolnem zmožni

poštni ekspeditor

ali pa praktikant.

Pogoje povz. iz prijaznosti opravištvu „Slovenskega Naroda“.

V sladčarnici Rudolfa Kirbischea, na kongresnem trgu v Ljubljani, vzeme se

jeden deček

v poštni. (291—6)

Inštruktor.

Dijak ljubljanske višje gimnazije, popolnem zmožen slovenskega, nemškega in hrvatsko-srbskega jezika, išče službo domačega učitelja; isti podučuje v vseh predmetih gimnazije in glavne šole, ter je pripraven tudi posebej v hrvatsko-srbskem jeziku in njegovi literaturi podučevati. Honorar zmeren. Tudi za hrano in stanovanje.

Več pove iz prijaznosti uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Štev. 542.

(304—3)

Razpis učiteljskih služeb.

V tukajšnjem šolskem okraju so sledeče učiteljske službe z letno plačo III. vrste in stanovanjem v naravi ali pa postavnim odškodovanjem izpraznene:

1. Služba jednega učitelja v Brezovici.
2. Služba jednega učitelja v Podgrađu (Castelnuovo).

3. Služba jedne učiteljice v Jelšanah.

Pri teh šolah je učni jezik slovenski.

Prosilci naj svoje po postavi 3. novembra 1874 dokumentirane prošnje, ako so v službi, pōtem predpostavljene oblasti, sicer naravnost, najpozneje do

10. oktobra t. l.

le sem predložijo.

C. k. okrajni šolski svet v Voloski, dne 8. septembra 1878.

Razpis

službe občinskega tajnika.

Razpisuje se služba občinskega tajnika z letno plačo 420 gold., mnogim stranskim zašluzkom, za neoznjene tudi prostim stanovanjem, za oženjene pa s primernim stanovanjem po jako niskej ceni. — Prošnje naj se vložijo pri podpisnem županstvu do

10. oktobra t. l.

Dokazati je: popolne zmožnosti slovensčine in nemščine, ter s spričevalom o sedanjem službovanji, in spretnosti v občinskem uradovanji. (306—2)

Županstvo v Naklem (z. p. Divača), 16. septembra 1878.

Ferko Mahorčič, nadžupan.

Mlin!

S tremi kamni, stopami, z žago na stanovitnej vodi, z dvema hišama in s kozolcem, je po prav nizkej ceni na prodaj.

Zraven je še posebno pripravno za usnjarijo. Več se izve pri Martinu Bric; zadnja pošta Št. Martin pri Litiji. (303—3)

Naznanilo.

Podpisani naznanja, da bode z denšnjim dnem zopet začel črevlje izdelavati, in se priporoča svojim prejšnjim prijateljem, znancem, in sploh vsemu p. n. občinstvu, da ga z mnogim naročilom počaste. — Izdelaval bode vse trdno, lepo in po niskej ceni. Moja prodajalnica je na starem trgu, tik prodajalnice g. klobučarja Zupančiča štev. 1, kjer prodajam tudi raznovrstno usnje.

Tomaž Volta,

(301—3)

trgovec z usnjem in črevljar.

Marko	Wir empfehlen	geschützt.
als Bestes und Preiswürdigstes		
Die Regenmäntel,		
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zelstoffe		
der k. k. pr. Fabrik		
von M. J. Elsinger & Söhne		
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,		
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.		
(159—70)		